

Inserció laboral de les persones amb discapacitat

En el camí cap a la igualtat d'oportunitats i la plena integració de les persones amb discapacitat la integració laboral constitueix un element rellevant. L'ordenament jurídic inclou el manament als poders públics perquè desenvolupin polítiques públiques per promoure la incorporació de les persones amb discapacitat al mercat de treball i s'han dissenyat diverses fórmules per assolir-ho.

El desenvolupament d'aquest procés s'ha fet en bona part mitjançant el suport econòmic de les administracions a les empreses que ocupen persones amb discapacitat i a les entitats que fan projectes de suport. La situació econòmica actual, que ha determinat restriccions pressupostàries generals, també ha tingut una incidència important en aquesta matèria.

La reducció de la partida pressupostària estatal destinada a polítiques actives d'ocupació dedicades a la integració de les persones amb discapacitat i trastorn mental va donar lloc a una actuació del Síndic per avaluar l'afectació dels drets d'aquest col·lectiu. Les entitats representatives del sector van posar de manifest que aquesta restricció comprometia la viabilitat dels centres especials de treball i la dels llocs de treball de les persones amb discapacitat.

Calen mesures immediates per protegir la inserció laboral de les persones amb discapacitat i trastorn mental

La pèrdua de llocs de treball protegits comportaria un perjudici evident per a les persones amb discapacitat, ja que els dificulta la integració plena en la societat i els priva de l'oportunitat de mantenir una relació interpersonal basada en el reconeixement del seu treball i de les seves capacitats.

Però la repercussió d'aquest fenomen és encara més àmplia, ja que també afecta les seves famílies, que sovint han hagut de fer esforços importants per al creixement i l'educació dels

fills, amb la finalitat d'integrar-los a la societat com a ciutadans de ple dret. I, finalment, té una repercussió econòmica general, ja que la pèrdua d'un lloc de treball en aquest àmbit pot comportar en el futur un cost superior en prescripcions i serveis d'atenció social.

Tenint en compte tot això, resulta preocupant l'impacte que la reducció de la despesa en aquest àmbit pot tenir en la integració de les persones amb discapacitat en la vida laboral.

No es poden obviar les conseqüències de la crisi econòmica i del context actual, que condicionen de manera important el desenvolupament de polítiques públiques. Ara bé, els poders públics continuen disposant de la discrecionalitat necessària per establir, dins dels marges donats, la prioritització de les partides pressupostàries i l'enfocament de les polítiques públiques.

Per tant, cal que a l'hora de determinar el finançament que es destina a cada política pública, els poders públics siguin especialment curosos en la reducció pressupostària per les conseqüències que pot comportar per als col·lectius més vulnerables. També cal preservar el compliment de la normativa, de manera que la reducció pressupostària no ha de suposar la impossibilitat de dur a terme una mesura prevista normativament.

S'ha d'aprofitar el potencial del treball amb suport com a estratègia d'inclusió laboral de les persones amb discapacitat

En l'àmbit de la discapacitat, les administracions han de continuar adoptant totes les mesures de discriminació positiva que tinguin a l'abast per complir el manament de protecció, promoció i integració de les persones, amb l'objectiu de remoure els obstacles i de perseverar en l'assoliment de la igualtat material d'aquest col·lectiu.

Per això, sens perjudici de les competències d'altres administracions en la matèria, el Síndic ha instat la Generalitat de Catalunya, en exercici de la seva potestat de foment, a continuar amb la política de subvencions i

ajuts adreçats a la inserció laboral de les persones amb discapacitat i trastorn mental, en totes les modalitats possibles.

Des del punt de vista de les diverses modalitats d'inserció laboral de les persones amb discapacitat, també s'ha tractat alguna queixa que qüestionava el tractament diferent que tenen aquestes modalitats pel que fa a les mesures de finançament públic a què poden accedir. En concret, es plantejava la diferència entre les subvencions que poden rebre les entitats que fan treball amb suport i els centres especials de treball mitjançant les unitats de suport a l'activitat professional en els serveis complementaris d'ajustament personal i social.

El treball amb suport entronca directament amb l'objectiu d'integració de les persones amb discapacitat en el sistema ordinari de treball i és una estratègia eficaç per aconseguir-la.

Aquesta modalitat no ha tingut un desenvolupament tan important com els centres especials de treball, però el Departament d'Empresa i Ocupació ha manifestat la voluntat d'impulsar la inserció de les persones amb discapacitat en el mercat ordinari i de millorar el desenvolupament de les polítiques d'ocupació que l'afavoreixin, sens perjudici de la col·laboració necessària de l'Administració estatal, amb el finançament adequat i amb la revisió de la normativa actual.

Cal esperar, per tant, que s'avanci en aquesta línia i, per això, convé potenciar, continuar i reforçar les iniciatives que han fet les entitats que desenvolupen projectes de treball amb suport, sens perjudici de revisar la regulació d'aquesta modalitat d'inserció i les condicions de finançament, a fi d'adequar-lo a les necessitats de les persones contractades.

Actuació d'ofici 04038/2012

El Síndic va obrir una actuació d'ofici per estudiar les possibles afectacions en els drets de les persones amb discapacitat i trastorn mental com a conseqüència de la reducció de la partida pressupostària estatal destinada a polítiques actives d'ocupació dedicades a la seva integració laboral. Aquesta restricció comportaria la impossibilitat de cobrir el cinquanta per cent del salari mínim interprofessional als centres especials de treball i posaria en perill la viabilitat d'aquests centres i els llocs de treball de les persones amb discapacitat.

El Síndic ha instat les administracions a continuar adoptant mesures de discriminació positiva per assolir l'objectiu d'integració i igualtat material de les persones amb discapacitat, i ha traslladat aquestes consideracions al Defensor del Poble i al Congrés dels Diputats. També ha recomanat al Departament d'Empresa i Ocupació que adopti mesures immediates per continuar amb la política de subvencions i ajuts adreçats a la inserció laboral de les persones amb discapacitat.

[Pàgines extretes de l'Informe Anual 2012. Per accedir-hi, cliqueu aquí.](#)